

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2037/2023
05.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Булатовић, адвокат из ..., против туженог „Путеви“ а.д. Ужице, чији је пуномоћник Љубиша Павловић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1442/22 од 21.12.2022. године, у седници одржаној дана 05.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1442/22 од 21.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1442/22 од 21.12.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Ужицу П1 298/21 од 18.01.2022. године, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћеног дела зараде, за период од 01.04.2013. године до 31.12.2015. године, исплати укупан износ од 329.277,39 динара, са законском затезном каматом на одређене појединачне месечне износе од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, све ближе одређено у изреци, одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћеног дела зараде, за исти период, исплати укупан износ од 213.892,63 динара, са законском затезном каматом на одређене појединачне месечне износе од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, све ближе одређено у изреци и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 147.735,46 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према чињеничном стању, тужилац је у био запослен код туженог на одређено време у периоду од 01.09.2012. године до 31.08.2013. године, од 01.11.2013. године до 31.10.2014. године и од 01.01.2015. године до 14.12.2015. године на пословима радника ... . На истим пословима је био ангажован на основу Уговора о обављању повремених и привремених послова у периоду од 01.09.2013. године до 31.10.2013. године и у периоду од 01.11.2014. године до 31.12.2014. године. Престао му је радни однос код туженог решењем од 14.12.2015. године, због истека уговора о раду. Из обрачунског листа произлази да је тужилац радио на пословима радника ..., са коефицијентом 1,05 и износом зараде од 20.000,00 динара. У уговору о раду на одређено време до годину дана који је закључен 01.01.2015. године није наведен коефицијент за обрачун зараде.

Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Мирославке Тешовић од 05.02.2019. године, утврђени су износи обрачунате и исплаћене нето зараде тужиоца у спорном периоду (април 2013. године – децембар 2015. године), те да је исплаћена зарада тужиоцу у утуженом периоду у нето износу била мања од минималне зараде према подацима објављеним у „Службеном гласнику РС“, осим у септембру, октобру, новембру и децембру 2015. године када је била виша од минималне зараде. Ноћни рад није вреднован кроз зараду запосленог, а број часова прековременог рада утврђен је на основу евиденције која је вођена код туженог. Разлика између исплаћене зараде са увећањима на име остварених часова прековременог рада, часова на име ноћног рада и минулог рада које је тужилац остварио износи 376.655,06 динара.

Из допунског налаза и мишљења судског вештака од 01.11.2021. године утврђена је разлика између припадајуће и исплаћене зараде тужиоца у периоду од 01.04.2013. године до 31.03.2014. године, обрачуната применом коефицијента 1,35 сходно члану 50. ПКУ за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала, којим су за прву групу послова за коју се не захтева школска спрема утврђени коефицијенти у распону од 1 до 1,35, у периоду од 01.04.2014. године до 31.01.2015. године применом коефицијента 1, обзиром да није било ПКУ нити је уговором одређен коефицијент, а у периоду од 01.04.2015. године до 14.12.2015. године применом коефицијента 1,25 сходно члану 34. ПКУ за делатност путне привреде РС којим су за прву групу послова за коју се не захтева школска спрема утврђени коефицијенти у распону од 1-1,25, на који начин утврђена припадајућа зарада износи 1.697.719,51 динар, на који износ је обрачунат порез и допринос који се исплаћују из зараде и утврђена нето зарада у износу од 1.225.975,46 динара, те да је обрачуната и исплаћена нето зарада у износу од 629.850,31 динара за 543.125,14 динара мања од припадајуће зараде.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право из одредби Посебног колективног уговора за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије („Службени гласник РС“, бр. 15/12),

Посебног колективног уговора за делатност путне привреде Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 3/15) и Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05..75/14) и оценио да је тужбени захтев основан у појединачним месечним износима разлике у заради у спорном периоду утврђеним из налаза и мишљења судског вештака од 05.02.2019. године, на које обавезао туженог ставом другим изреке побијане пресуде.

Неосновано се наводима ревизије туженог оспорава правилна примена материјалног права.

Чланом 49. Посебног колективног уговора за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије („Службени гласник РС“, бр. 15/12), који се примењивао у спорном периоду од 01.04.2013. године до 29.03.2014. године, приписано је да су елементи основне зараде запосленог: основна зарада за најједноставнији посао (цена рада) и коефицијент посла који запослени обавља. Основна зарада за најједноставнији посао уговара се за одређени период, али не дуже од шест месеци, у складу са Законом и препорукама Социјално-економског савета Републике. Коефицијенти послова из правилника о организацији и систематизацији послова, утврђују се колективним уговором код послодавца у складу са Колективним уговором. Према члану 50. истог ПКУ основна зарада се добија множењем коефицијента посла који запослени обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао (цене рада) код послодавца, а коефицијент посла који запослени обавља зависи од врсте и степена стручне спреме, сложености и одговорности, услова рада и других посебних услова. Истом одредбом одређени су по групама коефицијенти за карактеристичне послове, и то: I група која не захтева стручност, а подразумева једноставан рутински рад који не захтева образовање, са коефицијентом у висини од 1,00 до 1,35.

У временском периоду између важења два Посебна колективна уговора, од 29.03.2014. године до 21.01.2015. године, износ припадајуће основне зараде тужиоца није регулисан ни једним важећим општим правним актом, а ни уговором о раду.

Чланом 33. Посебног колективног уговора за делатност путне привреде Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 3/15), који се примењивао у периоду од 22.01.2015. године до краја утуженог периода, прописано је да су елементи основне зараде запосленог: цена рада и коефицијент посла који запослени обавља. Цена рада уговара се у висини минималне цене рада утврђене одлуком социјално економског савета основаног за територију Републике Србије, односно Владе Републике Србије у складу са законом. Опис послова из правилника о организацији и систематизацији послова вреднује се кроз коефицијенте послова који се утврђују општим актом код послодавца у складу са Колективним уговором. Према члану 34. истог ПКУ основна зарада се добија множењем коефицијента посла који запослени обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао (цене рада) код послодавца, а коефицијент посла који запослени обавља зависи од врсте и степена стручне спреме, сложености и одговорности, услова рада и других посебних услова. Истом одредбом одређени су по групама коефицијенти за карактеристичне послове, и то: I група која не захтева стручност- неквалификовани радник, а подразумева једноставан рутински рад који не захтева образовање, са коефицијентом у висини од 1,00 до 1,25.

Тужиоцу уговором о раду није био одређен коефицијент за обрачун зараде, а у утуженом периоду је обављао послове ... који је Посебним колективним уговорима сврстан у прву групу послова која не захтева стручност – неквалификовани радник, а подразумева једноставан рутински рад који не захтева образовање. Како тужилац применом правила о терету доказивања није пружио доказе да је са туженим уговорио виши коефицијент од најнижег коефицијента прописаног за ову групу послова (1,00), правилно је другостепени суд оценио да се одлука о тужбеном захтеву не може засновати на допунском налазу и мишљењу вештака који је обрачун припадајуће зараде извршио применом највишег коефицијента за ту групу посла, већ на налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке од 05.02.2019. године.

Према том налазу вештака, разлика у заради тужиоца у периоду у ком му је извршена исплата зараде нижа од минималне зараде обрачунате за стандардни учинак и време које је тужилац провео на раду – за период од 01.04.2013. године до 31.12.2014. године, утврђена је применом најнижег коефицијента за ову групу послова и минималне цене рада коју одређује Социјално-економски савет у износу од 115,00 динара по часу рада у нето износу, а за период од 01.01.2015. године до 31.08.2015. године применом најнижег коефицијента за ову групу послова и минималне цене рада од 121,00 динара, са обрачунатим накнадама за остварене сате прековременог рада и ноћног рада који није вреднован кроз основну зараду.

Како је дакле, тужилац код туженог обављао послове ... за који се по одредбама наведених Посебних колективних уговора не захтева стручна спрема, то супротно наводима ревизије, тужиоцу на име накнаде штете, за период од 01.04.2013. године до 29.03.2014. године и за период од 22.01.2015. године до 31.08.2015. године, не припада зарада у висини минималне зараде, већ му припада разлика између исплаћене и припадајуће основне зараде у појединачним месечним износима које је вештак економско финансијске струке обрачунао применом параметара прописаних Посебним колективним уговорима, и то према најнижем коефицијенту који одговара тужиочевој стручној спреми, сложености послова и одговорности посла који је тужилац обављао у спорном периоду. У периоду између важења два Посебна колективна уговора, односно у периоду од 29.03.2014. године до 21.01.2015. године, право на исплату разлике између нето зараде која је тужиоцу исплаћена и припадајуће нето минималне зараде, као социјално-егзистенцијалног минимума у висини утврђеној одлукама социјално-економског савета, основаном за територију Републике Србије, тужиоцу припада у смислу члана 111. и 112. Закона о раду.

Супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд оценио и да је основан тужбени захтев за исплату припадајуће разлике у заради и за период од 01.09.2015. године до престанка радног односа тужиоца код туженог, у ком периоду је према налазу и мишљењу вештака тужиоцу исплаћена зарада била виша од минималне зараде за стандардни учинак и време које је тужилац провео на раду. Разлика између исплаћене и припадајуће зараде у овом периоду је утврђена на основу укупно обрачунате и исплаћене зараде која поред основне зараде (производ минималне зараде за најједноставнији посао и коефицијента 1,05) садржи и обрачунате накнаде за остварене сате прековременог рада и ноћног рада који није вреднован кроз основну зараду.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде. Одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном током првостепеног поступка и на основу спроведене расправе и допуњеног доказног поступка пред другостепеним судом, из кога је другостепени суд извео другачији чињенично правни закључак и применом одредаба материјалног права донео другачију одлуку од првостепеног суда, за коју су дати доволни и јасни разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**